

งานวิจัยเรื่อง “หนังตะลุงในประเทศไทย” เป็นความพยายามของผู้วิจัยที่มุ่งตอบปัญหา เรื่องของหนังตะลุงในแง่พัฒนาการ ความเหมือน ความต่าง และเอกลักษณ์ โดยพิจารณาจากการเปรียบเทียบ ภูมิปัญญา และบทบาท รวมทั้งความคลี่คลายเปลี่ยนแปลงของหนังตะลุง โดยยึดเอาหนังตะลุงภาคใต้เป็นหลักในการตอบปัญหาครั้งนี้

ผลจากการวิจัยพบว่า หนังตะลุงในประเทศไทยได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย ซึ่งแต่เดิมเป็นการละเล่นประกอบพิธีกรรมบูชาเทพเจ้า และเพื่อสื่อกติโลกคติธรรมจากเรื่องรามายณะ เมื่อเข้าสู่ภาคใต้แล้วได้แพร่กระจายไปยังภาคกลางและภาคอีสาน ในขณะที่ภาคกลางมีหนังใหญ่ซึ่งรับมาจากเขมรมีอิทธิพลต่อหนังตะลุงภาคนี้ให้เห็นได้ชัด หนังตะลุงภาคกลางจึงเป็นการผสมผสานระหว่างหนังใหญ่และหนังตะลุงภาคใต้ ส่วนหนังตะลุงภาคอีสานแม้จะพัฒนาไปจากหนังตะลุงภาคใต้ แต่ได้ปรับเปลี่ยนให้มีลักษณะเฉพาะท้องถิ่นอีสาน ทำให้มีสาระบางประการแตกต่างจากภาคใต้และภาคกลาง หนังตะลุงแต่ละภาคได้พัฒนาตนเองตามสภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมเดิม ทำให้มีลักษณะเด่นเฉพาะตัว เมื่อนำหนังตะลุงแต่ละภาคมาเปรียบเทียบพบว่ามีทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่างกัน แม้หนังตะลุงทุกภาคจะพัฒนาเพื่อความบันเทิงเหมือนกัน แต่หนังตะลุงภาคใต้มีพลวัตการพัฒนาไปไกลสุด และมั่นคงที่สุด ในด้านภูมิปัญญาหนังตะลุงมีภูมิปัญญาที่โดดเด่นซึ่งเห็นได้จาก การใช้เครื่องดนตรี การสร้างรูปหนังตะลุง การเชิดหนัง ความเชื่อและพิธีกรรม เรื่องที่ใช้แสดง กระบวนการเรียนรู้และสืบทอด และการปรับเปลี่ยนเพื่อความอยู่รอด ภูมิปัญญาดังกล่าวนี้นอกจากเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นหนังตะลุงแล้ว ยังเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกันให้หนังตะลุงอยู่รอดอีกด้วย ส่วนบทบาทของหนังตะลุงที่สำคัญ คือ การทำหน้าที่บันทึกภาพสังคม การพัฒนาระบบคิด การสร้างทัศนคติ ค่านิยม และศีลธรรม บทบาทด้านการให้ความบันเทิง บทบาทด้านพิธีกรรม การให้การศึกษาออกรูปแบบแก่ประชาชนและบทบาทในฐานะธุรกิจวัฒนธรรม แม้บทบาทดังกล่าวนี้ช่วยให้เห็นศักยภาพและคุณค่าของหนังตะลุง แต่บทบาทบางประการที่ดำเนินอยู่ต้องคำนึงว่าทำลายแก่นสารความเป็นหนังตะลุงด้วยหรือไม่ ในด้านความคลี่คลายเปลี่ยนแปลง พบว่า หนังตะลุงคลี่คลายเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความคิดความเชื่อ องค์ประกอบ ขนบนิยมในการแสดง เนื้อหาสาระ และการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดย่อยอื่น ๆ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแม้จะเป็นปกติวิสัยของวัฒนธรรม แต่เป็นไปได้ที่ทำให้เกิดความเจริญและความเสื่อมแก่หนังตะลุง จึงต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เป็นไปเพื่อรับใช้ธุรกิจเพราะจะช่วยให้ทำลายเอกลักษณ์ของหนังตะลุงได้

The purposes of this research were to study Nang Talung in terms of its development, characteristics compared with those in other regions and uniqueness. Some social perspectives, namely local wisdom, roles and gradual changes were also examined, using the southern Nang Talung as a basis in analysis

The results of the study showed that Nang Talung in Thailand was influenced by an Indian ritual held to worship gods or to depict the story of the Ramayana. Firstly introduced to the southern Thailand, Nang Talung then spread to the central part, where Nang Yai had already existed, and later, to the north - east of Thailand. As a result, Nang Talung in each region developed itself to meet the local needs and had its own identity. To be more specific, in the central Thailand there was a combination between the southern Nang Talung and Nang Yai while the north – east Nang Talung changed slightly different from those in the southern and central regions. However, though Nang Talung in all regions developed themselves under different social and cultural contexts, they were found they were similar and different in some ways.

When closely looking at the southern Nang Talung, It was further found that it had its unique characteristics, which represented some local wisdom. That is, this talent aspects in Nang Talung reflected in the musical instruments, ways shadow puppets were made, performing, worship and rite, the use of a story in the show, ways it has been passed on and the adjustment in order to survive. All of these were of essential components which not only showed us as an art of entertainment but also implied how it has lasted. These were the major roles Nang Talung deliberately played here: it recorded social issues, development of people's thoughts, attitudes and social values and morals; and it also acted as a way of entertainment, a part of ritual, and an informal means of education as well as pertaining cultural business. Some of these roles were also investigated to see whether they threatened Nang talung to become to extinction.

Nang talung has also been changing gradually. The major changes were found in its beliefs, troops and musical instruments, ways of performing and the content in the story. In spite of the fact that those changes can be perceived as normal phenomena in any culture which may lead to uncertainties, some issues related to the changes should be taken into consideration if we do not want to cause Nang Talung to lose its identity and uniqueness.